

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 28 травня 2019 року № 12-2

м. Київ

Про розгляд Звіту про результати аналізу щорічного звіту Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 4, 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України “Про Рахункову палату” розглянуто Звіт про результати аналізу щорічного звіту Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель.

За результатами розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Поданий Рахунковій палаті для попереднього аналізу звіт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель за 2018 рік (далі – Звіт за 2018 рік), лише частково відповідає вимогам Закону України “Про публічні закупівлі” і по суті є довідкою Мінекономрозвитку, що містить фрагментарний аналіз стану функціонування системи публічних закупівель та інформацію Антимонопольного комітету України та Державної аудиторської служби України про результати здійснення ними контролю у цій сфері.

Організаційно-розпорядчий акт про порядок складання, затвердження та оприлюднення звіту про результати щорічного аналізу Мінекономрозвитку функціонування системи публічних закупівель керівництвом Міністерства не затверджувався.

Звіт за 2018 рік не затверджувався Міністром економічного розвитку і торгівлі України, що є недотриманням вимог Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 459, оскільки це безпосередньо віднесено до його повноважень.

2. Аналіз Звіту за 2018 рік засвідчив, що протягом звітного року проблемні питання реформування системи публічних закупівель взагалі не розглядалися численними консультативно-дорадчими органами, утвореними при Мінекономрозвитку з метою подання на його розгляд відповідних пропозицій.

На момент аналізу на офіційному веб-сайті Мінекономрозвитку та у загальнодоступних електронних системах, що містять нормативно-правові та організаційно-розпорядчі акти центральних органів виконавчої влади, відсутня будь-яка інформація про розгляд Колегією Міністерства економічного розвитку і торгівлі України проблемних питань, пов'язаних з формуванням та реалізацією державної політики у сфері публічних закупівель.

У 2018 році проблемні питання формування та реалізації Міністерством державної політики у сфері публічних закупівель також не розглядалися Громадською радою при Мінекономрозвитку, Цільовою командою реформ з питань державних закупівель, Багатосторонньою моніторинговою групою з питань визначення механізмів незалежного моніторингу публічних закупівель та Робочою групою з питань підготування пропозицій щодо реформування сфери публічних закупівель.

Отже, Мінекономрозвитку не забезпечено повною мірою виконання вимог частини другої статті 9 Закону України “Про публічні закупівлі” щодо сприяння залученню уповноваженим органом громадськості до здійснення контролю у сфері закупівель.

3. При формуванні Мінекономрозвитку інформації Звіту за 2018 рік використовувалися дані електронної системи закупівлі, розміщеної на сайті ДП “ПРОЗОРРО”, та аналітичних модулів моніторингу публічних закупівель.

Проте у 2018 році ця система функціонувала без комплексної системи захисту інформації з підтвердженою відповідністю, що не відповідає вимогам статті 8 Закону України “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах” та статті 12 Закону України “Про публічні закупівлі”. Атестат відповідності ІТС “Prozorro” нормативним вимогам отримано ДП “ПРОЗОРРО” від експертної організації ТОВ “Алтерсайд” тільки в лютому 2019 року, але всі електронні майданчики, що функціонують, пройшли лише попередню авторизацію, тобто не авторизовані.

Таким чином, вимоги законодавства щодо захисту інформації усіх складових електронної системи закупівель не дотримано, а інформація, яка використана для Звіту за 2018 рік, підпадає під ризики недостовірності.

4. Аналіз даних Звіту за 2018 рік засвідчив, що протягом 2018 року Мінекономрозвитку не забезпечено виконання завдань за задекларованими ключовими напрямками формування політики у сфері публічних закупівель щодо гармонізації законодавства про публічні закупівлі в Україні з директивами Європейського Союзу у сфері публічних закупівель та стандартами Угоди Світової організації торгівлі про державні закупівлі, удосконалення електронної системи закупівель та нормативно-правової бази, що регулює цю сферу, з метою підвищення прозорості процесу здійснення публічних закупівель та підвищення довіри до сфери закупівель.

Незважаючи на окремі заходи Мінекономрозвитку щодо вдосконалення нормативно-правової бази функціонування системи публічних закупівель, за підсумками звітнього періоду не забезпечено виконання вимог другого етапу плану заходів щодо реалізації Стратегії реформування системи публічних закупівель (“дорожньої карти”), затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 №175-р, щодо адаптації профільного законодавства до правил ЄС згідно з Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, та повного виконання заходів плану пріоритетних дій Уряду на 2018 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 244-р.

5. Частина Звіту за 2018 рік присвячено висвітленню питань здійснення Мінекономрозвитку міжнародної діяльності та професіоналізації сфери публічних закупівель, але аналіз цієї інформації засвідчив, що вона не містить узагальнення практичного світового досвіду з питань публічних закупівель, не порівнюється стан розвитку та функціонування цієї сфери в Україні та інших країнах, не висвітлюються питання застосування здобутого міжнародного досвіду у вітчизняній сфері публічних закупівель.

Протягом 2018 року Мінекономрозвитку не забезпечено виконання в повному обсязі заходів щодо навчання та професіоналізації фахівців у сфері публічних закупівель.

6. Аналіз даних Звіту за 2018 рік та інформаційного ресурсу ДП “ПРОЗОРРО” засвідчив, що електронна система закупівель з часу її запровадження і до кінця 2018 року не мала технічної можливості ідентифікувати закупівлі за джерелом їх фінансування, що унеможливило встановлення досягнення показників економії бюджетних коштів, зокрема Державного бюджету України.

На виконання рекомендацій Рахункової палати, наданих за результатами попереднього аудиту ДП “ПРОЗОРРО”, і за підтримки Міністерства фінансів України Мінекономрозвитку розроблено проект організаційно-розпорядчого акта щодо забезпечення ДП “ПРОЗОРРО” внесення відповідних технічних змін до інформаційно-телекомунікаційної системи “Prozorro”, але технічні питання остаточно не вирішено.

7. Переважна частина Звіту за 2018 рік містить статистичні показники досягнень у сфері публічних закупівель за підсумками 2018 року, однак вони є загальними і не задовольняють суспільного інтересу, оскільки Мінекономрозвитку не забезпечено належного аналізу рівня охоплення електронною системою закупівлі насамперед суб'єктів, які є замовниками в розумінні Закону України “Про публічні закупівлі”.

Згідно з вимогами Закону України “Про публічні закупівлі” щорічний звіт Мінекономрозвитку має містити аналіз функціонування системи публічних закупівель, тобто придбання товарів робіт і послуг тими замовниками, на яких поширюється дія цього Закону. Натомість у Звіті за 2018 рік Мінекономрозвитку наведено аналіз діяльності як замовників у розумінні Закону України “Про публічні закупівлі”, так і державних, комунальних, казенних підприємств, господарських товариств чи об'єднань, які не є замовниками в розумінні цього Закону, але використовують електронну систему для відбору постачальників товарів, надавачів послуг і виконавців робіт.

Інформація Мінекономрозвитку про те, що за підсумками 2018 року зростають статистичні показники кількості організаторів та учасників публічних закупівель, очікуваної вартості лотів і різниця між нею та вартістю переможних пропозицій закупівель, не містить чітких оцінок досягнення мети Закону України “Про публічні закупівлі” – ефективне та прозоре здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій сфері та розвиток добросовісної конкуренції через функціонування електронної системи закупівлі.

8. Інформація у Звіті за 2018 рік про узагальнення Мінекономрозвитку результатів здійснення контролю у сфері закупівель лише відображає дані, які містяться у листах Державної аудиторської служби України та Антимонопольного комітету України, а інформація про результати діяльності органів Казначейства та виявлені ними порушення у Звіті за 2018 рік не наведена.

Уповноважений орган, що реалізує державну політику у сфері публічних закупівель (Мінекономрозвитку), не забезпечив належного рівня аналізу функціонування системи публічних закупівель та не відобразив у Звіті за 2018 рік питання взаємодії (в тому числі із застосуванням засобів електронної системи закупівлі) органів оскарження та контролю і моніторингу публічних закупівель.

9. Аналіз надісланої на адресу Рахункової палати інформації від Кабінету Міністрів України, Мінекономрозвитку, інших центральних органів виконавчої влади та ДП “ПРОЗОРРО” свідчить: з 26-ти рекомендацій Рахункової палати до Звіту про результати аудиту ефективності використання та розпорядження майном державного підприємства “ПРОЗОРРО”, що має фінансові наслідки для державного

бюджету, забезпечено виконання частково лише 9-ти. Майже дві третини рекомендацій Рахункової палати не виконано.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аналізу щорічного звіту Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель, затвердити.

2. Про результати аналізу щорічного звіту Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель, поінформувати Верховну Раду України.

3. Рішення Рахункової палати про результати аналізу щорічного звіту Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель, надіслати Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики.

4. Відомості про результати аналізу у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та рекомендувати:

– вжити заходів щодо виконання Мінекономрозвитку та ДП “ПРОЗОРРО” рішення Рахункової палати від 29.11.2018 № 30-4;

– проаналізувати стан виконання Мінекономрозвитку заходів другого етапу плану заходів щодо реалізації Стратегії реформування системи публічних закупівель (“дорожньої карти”), затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 175-р, та вжити заходів щодо його виконання.

5. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аналізу надіслати Міністерству економічного розвитку і торгівлі України та рекомендувати:

– з урахуванням вимог підпункту 4 пункту 11 Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 459, затвердити організаційно-розпорядчий акт про порядок складання та оприлюднення звіту про результати щорічного аналізу Міністерством функціонування системи публічних закупівель та узагальненої інформації про результати здійснення контролю у сфері закупівель і дотримуватися його вимог при складанні щорічного звіту;

– підготувати та подати Кабінету Міністрів України проект змін до Закону України “Про публічні закупівлі” у частині приведення його норм у відповідність з вимогами директив Європейського Союзу у сфері публічних

закупівель та стандартів Угоди Світової організації торгівлі про державні закупівлі;

– розробити план заходів щодо доопрацювання звіту Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель за 2018 рік, з метою розгляду його на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики;

– вжити заходів щодо створення технічних та організаційних умов для визначення в електронній системі закупівель джерел фінансування публічних закупівель з метою визначення показників економії бюджетних коштів, зокрема коштів Державного бюджету України.

6. Звіт і рішення Рахункової палати, а також результати їх розгляду об'єктом контролю оприлюднити на офіційному веб-сайті Рахункової палати з урахуванням вимог Закону України “Про доступ до публічної інформації”.

7. Доручити члену Рахункової палати Івановій І. М. у порядку, встановленому Законом України “Про Рахункову палату” та Регламентом Рахункової палати, затвердженим рішенням Рахункової палати від 28.08.2018 № 22-7, представляти Звіт про результати аналізу щорічного звіту Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, що містить аналіз функціонування системи публічних закупівель та узагальнену інформацію про результати здійснення контролю у сфері закупівель, у Верховній Раді України, інших органах державної влади та засобах масової інформації.

8. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Іванову І. М.

Голова Рахункової палати

В. В. Пацкан